

μεγ-γί Νίσυρ. ζεμενί Μέγαρ. 'εμενί Νάξ. ('Απύρανθ. Κωμιακ.) Χίος (Καστρ.) γεμινί Εὔβ. (Κύμ.) 'Ικαρ. Λευκ. γεμ'νί Χίος ('Εγρηγόρ.) γιμενί 'Αθῆν. (παλαιοτ.) "Ανδρ. (Κόρθ.) Σύμ. Τῆν. (Πύργ.) γιμενί Θάσ. (Θεολόγ.) γιμινί Α.Ρουμελ. Φιλιππούπ.) Βάρν. Θράκ. ('Αδριανούπ. Καβακλ. Κόσμ.) Κρήτ. Μακεδ. (Καστορ.) Προπ. (Μηχαν.) Σάμ. Τῆν. (Πύργ. 'Ιστέρν.) γιμινί Κάρπ. γιμ'νί Μακεδ. (Βλάστ. Κοζ.) — Γ.Μπακάλ., Καναγκ. Καστορ., 33 γ'μινί Μακεδ. (Βογατσ.) γιαμενί—Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γιαμανί Καππ. (Μισθ.)

Τὸ Τουρκ. *yemeni*. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κυρίως τῶν γυναικῶν, ἐκ πολυχρώμου μεταξωτοῦ ἢ ἄλλου πολυτελοῦς ὑφάσματος, κατ' ἀρχὰς τῆς 'Γεμένης, εἴτα ἐκ πολυχρώμου ἢ μονοχρώμου λεπτοῦ ὑφάσματος ἐγγχωρίου κατασκευῆς 'Αθῆν. (παλαιοτ.) Εὔβ. (Κύμ.) Ζάκ. "Ηπ. Θάσ. (Θεολόγ.) Θράκ. (Πύργ.) Καππ. ('Ανακ. Μισθ. Σινασσ. Φλογ. κ.ά.) Κρήτ. Κύπρ. Λευκ. Μέγαρ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Γέρμ. Κάμπος Λακων. Κίτ. Κορών. Λεῦκτρ. Μάν. Μεγαλόπ. Μεσσ. Οἶν. Οἴτυλ. Πιάν. Πλάτσ.) Προπ. ('Αρτάκ. Κύζικ. Μαρμαρ. Μηχαν.) Χίος—Ε.Μπόγκ., Τουρκ. λέξ., 19 Σ.Δάφνης, Ν.Εστ. 18 (1935), 665 — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 329 Πρω. Δημητρ.: Νὰ μὲ στείλῃς ἓνα γεμενί, γιατί ἐτοῦτο πὺν φοροῦ ἔναι ξεβαμμένο Κίτ. Μάν. "Ολες οἱ γυναῖκες 'ς τὸ κλάμα φοροῦσι μαῦρα γεμενία αὐτόθ. Δῶς' τοῦ γιμενί μ', νὰ κοιν' λουθῶ Θεολόγ. Γεμενιά καρφωτὰ εἶχαν οἱ-γ-ἄντροι (καρφωτὰ=δεμένα εἰς τὸ ὕψισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς) Πύργ. Σέριδκαμ' 'να γι-μανί 'ς τὸ τσουφάλ' τ' (σέριδκαμ'=ἐρρίπταμεν) Μισθ. "Αλλες σφουγγίζανε τὰ μάτια τους μὲ τὴν ἄκρια τοῦ γεμενιοῦ Σ.Δάφνης, ἐνθ' ἄν. || Φρ. Δέν ἔχει γεμενί νὰ βάλλῃ 'ς τὸ κεφάλι της (ἐπὶ λίαν πτωχῆς γυναικὸς) Κίτ. Μάν. Μαῦρο γεμενί μὲ λένε, | σὰ μὲ χάσης, γύρευέ με (ἐπὶ τῶν ὀφειλόντων νὰ μὴ περιφρονοῦν καὶ τὰ ἄξια περιφρονήσεως) 'Αθῆν. || "Ασμ.

Χαμήλωσε τὸ γεμενί, πὺν σοῦ 'χω χαρισμένο καὶ σκέπασε τὸ μάγουλο πὺν σοῦ 'χω φιλημένο Κρήτ.

Πιάσ' τὸ σεβντὰ τσαι δέσ' τογε μὲ ζεμενί μαντήλι, γιατί εἶναι πρᾶμ' ἀερικό, μὴ σηκωθῇ τσαι φύγη Μέγαρ.

"Οσες τσεντιές τσαι βελονιές ἔχει τὸ γεμενί σου, τόσα βενέτικα φλουριά ἀξίζει τὸ κορμί σου Χίος — Λεξ. Δημητρ. Συνών. γιασμάκι, γιασμάς, κεφαλογύρι, κεφαλομάντηλο, μαντήλι, μπαρέζι, μπαρέζα, μπόλια, πέτσα, σαρίκι, τσεμπέρα, τσεμπέρι, φακινόλι. β) "Ενδυμα γυναικεῖον ἐν εἶδει χειριδωτοῦ γιλέκου ἐκ πολυτελοῦς ὑφάσματος Πελοπν. (Βερεστ.): Μοῦ 'φκειασ' ἓνα δέλο γεμενιά καὶ τώρα τὰ φυλάει 'ς τὴ γασσέλα (ἓνα δέλο=πολλά). Φόρεσ' τὸ γεμενί σου καὶ αἶδε. γ) 'Εφάπλωμα, τοῦ ὁποῖου τὰ καλύμματα ἦσαν ἐξ ἐγγχωρίου πολυτελοῦς ὑφάσματος "Ανδρ. 2) Εἶδος χαμηλῶν ἐλαφρῶν ἀνδρικῶν ἢ γυναικεῖων ὑποδημάτων, κατασκευαζομένων ἐκ μαλακοῦ δέρματος, προερχομένου κατ' ἀρχὰς ἐξ 'Γεμένης, εἴτα δὲ ἐξ ἐγγχωρίου δέρματος διαφόρου ποιότητος πολλαχ. καὶ Καππ. ('Ανακ. κ.ά.) Πόντ. (Λιβερ. Ματζούκ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Βάλ' τὰ γιμινιά σ' Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Τὰ παπούτσια τὰ λέγανε 'εμενιά κι ἄλλα πάλι ποστάλια (ποστάλια = παλαιὰ ὑποδήματα) Νάξ. ('Απύρανθ.) Τὰ γεμενιά φοροῦν da μόνον δις σκόλες Κῶς. Φοροῦν 'ς τὰ πόδια γεμενιά (ἀπλᾶ παπούτσια χωρὶς κάλτσες) Κάρπ. Γεμενία μαῦρα Ματζούκ. Τρύπ'σανε τὰ γεμενιά τ' Θράκ. (Τσακίλ.) Τὴν εἶδα μὲ τόσο λοῦσο καὶ φοροῦσε γεμενιά παπούτσια δὲν εἶχε ν' ἀγοράσῃ καλύτερα

'Ιων. (Σμύρν.) «Οἱ πόδες τοῦ κατήρχοντο ξηροὶ ὥς δύο κλῶνοι ἐλαίας μὲ τὰς λευκὰς μαλλίνους περικνημίδας καὶ τὰ ὑποδήματα τὰ γεμενιά ἐξ ἀπλοῦ ἐγγχωρίου δέρματος, τὰ λεγόμενα ἄλλως τομαρήσια» Α.Μωραϊτίδ., Διηγ. 3, 73 || "Ασμ.

Φορεῖς παπούτσια 'εμενιά, δυὸ ἀράμια δὲ βαροῦνε, 'ιὰ 'κεῖνο καὶ τὴ νιότη σου πολλοὶ τὴ λαχταροῦνε Νάξ. ('Απύρανθ.)

Παίρνει βοριάς, δὲ χ-χαίρομαι, νοτιά, δὲν γαμαρῶν-νω τῆς Λαμβρινῆς τὰ γεμεν-νιά κάθομαι καὶ πετσών-νω Νίσυρ.

Φορεῖ ὀρτάρα σύμφιλα, ποστάλα γεμενία (ὀρτάρα = κάλτσες, σύμφιλα = πολὺ λεπτά, ποστάλα = παλαιὰ ὑποδήματα) Πόντ. Συνών. γεμενιά 1, πέδιλο, σκαρπίνι, τουλούμπα, τσαρούχι.

γεμενιά ἢ, Φοῦρν. γεμενέα Πόντ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γεμενί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά.

1) Γυναικεῖον χαμηλὸν ὑπόδημα ἐκ μαλακοῦ δέρματος Φοῦρν. Συνών. γεμενί 2.

2) Ποσότης ὅσῃν δύναται νὰ χωρέσῃ τὸ ὑπόδημα, τὸ καλούμενον γεμενί Πόντ.

γεμένικος ἐπίθ. ἀμάρτ. γιμέ'ν'κους Σάμ. γιαμέ'ν'κους Στερελλ. (Κλῶν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γεμενί, παρ' ὃ καὶ γιαμενί, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) 'Ο ἐξ 'Γεμένης Σάμ.: Καφές γιμέ'ν'κους. 2) 'Ο ὠραῖος, ὁ ἐξοχος Στερελλ. (Κλῶν.)

γεμενιτζήδικο τό, ἀμάρτ. γιμιν'τζήδ'κον Θράκ. ('Αδριανούπ.) γεμενιτζήδικο 'Εφημ. Πατρὶς 25 Δεκεμβρ. 1929, σ. 3.

Τὸ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γεμενιτζήδικος οὐσιαστικοποιηθέν.

Τὸ οἶκημα εἰς τὸ ὁποῖον κατασκευάζονται ἢ πωλοῦνται ὑποδήματα γεμενιά ἐνθ' ἄν.: Χιλιάδες ζευγάρια κρεμόντανε 'ς τὰ γεμενιτζήδικα ἀπὸ τὰ καρφιά, ἀρμαθιές τὰ καβαφικά παπούτσια (καβαφικά=ὄχι καλῆς ποιότητος, εὐθηνά) 'Εφημ. Πατρὶς, ἐνθ' ἄν.

γεμενιτζῆς ὁ, ἀμάρτ. γεμενιτζῆς Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γεμενιτζῆς Θράκ. (Σαρεκκλ.) 'Ιων. (Βουρλ.) Σῦρ. γιμιν'τζῆς Θράκ. ('Αδριανούπ. Διδυμότ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yemenici*=ὁ κατασκευαστῆς ἢ πωλητῆς ὑποδημάτων.

'Ο ὑποδηματοποιὸς ἢ ὁ πωλητῆς ὑποδημάτων γεμενιῶν ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. "Αν θέλ' οἱ γεμενιτζῆδες 'κάναν φραγοπάπουτσια, τί θὰ γενοῦδαν οἱ τσαγαράδες; (ἐπὶ τῶν ἀναμειγνυομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὰ δικαιώματα ἄλλων καὶ προκαλούντων οὕτω ζημίαν εἰς αὐτούς.) Σῦρ.

γεμενούδι τό, ἀμάρτ. γεμενούδιν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γεμενί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούδι.

Τὸ ὑπόδημα: "Ασμ.

"Ως τῶν τὰ γεμενούδκια της ἔχουν τῶν τῶν γνῶσιν, Θεέ μου, πὺν νὰ γλοιάσουσιν τζαὶ πάνω μου νὰ δώσῃ (γλοιάσουσιν=ὀλισθήσωσι, νὰ δώσῃ=νὰ πέσῃ).

γέμι τό, γέμιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γέμ'ν Πόντ. (Χαλδ.) γέμι Βιθυν. (Κουβούκλ.) Κρήτ. Κῶς Μέγαρ. Ρόδ. Σύμ.—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ. 336 Πρω. Δημητρ. γέμ' Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἶν. Τσακίλ.) Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.) Προπ. ('Αρτάκ. Μηχαν. Πάνορμ.), Σάμ. (Μαραθόκ.) γέμ' ἢ, Θράκ. (Αἶν.)

